

REZULTATI PROBNIH RADOVA NA LOKALITETU NJIVE KOD PATKOVAČE

Na području Semberije¹, pored sistematskog arheološkog iskopavanja u selu Triješnici i određenih rekognosciranja, u toku 1977. godine izvršeni su i probni, sondažni radovi na lokalitetu »Njive« u selu Golom Brdu kod Patkovače (OS Bijeljina).

Lokalitet leži u samome selu, na imanju Stevana Aleksića². Probni radovi su izvršeni na maloj površini lokaliteta a u neposrednoj blizini iskopane jame za ciglu. Istraživanja su pokazala da je humusni sloj oštećen, pa se u njemu nailazi na keramički materijal. Neposredno ispod njega nastaje kulturni sloj — zemlja izrazito tamno-mrke boje. Zapaženo je da je i ovaj sloj dosta oštećen agrikulturnim radovima, dubokim oranjem. U njemu se mestimično nailazi na sitno grumenje lepa. Na dubini od oko 0,50 m sloj je nešto svetlije boje i u njemu je, pored keramičkog materijala i jednog kremenog nožića (T. II, 1), nađen manji broj životinjskih kostiju. Iza ovoga sloja, na dubini od oko 1,10 — 1,18 m dolazi sloj svetle zemlje — zdravica (T. I).

U sloju svetlomorke boje uočena je znatnija pojava sitnog grumenja lepa, a nađeno je i nekoliko manjih fragmenata kućnog poda. Na pojedinim fragmentima lepa zapažaju se tragovi gorenja, a na jednom komadu lepa zapažen je i otisak od koca.

Keramički materijal ne pokazuje veliku raznovrsnost oblika a ni bogatstvo u ornamentalnim motivima. Rađen je pretežno od nedovoljno prečišćene zemlje. Boja varira od sive do mrke i mrko-crvene. Među malobrojnim oblicima mogu se izdvojiti primerci koničnih posuda sa razgrnutim obodom (T. II, 2). Pojavljuju se i oblici koničnih zdela sa uvučenim obodom (T. II, 3). Na jednom primerku suda, ispod oboda i na plastičnoj dršci susreće se ornament izveden otiscima (T. II, 4). Zastupljeni su i ornamentalni motivi izvedeni dubokim urezanim linijama (T. II, 5), a na primerku konične zdele pojavljuje se i mrežasti motiv (T. II, 6). Nađen je i primerak tega (T. II, 7).

Kako su istraživanja na lokalitetu obavljena u malom obimu, to su i rezultati radova pružili samo osnovne podatke o ovome naselju. Otkriveni keramički materijal pokazuje u osnovnim linijama karakteristike badenske grupe. Ornamentalni motivi u vidu dubokih urezanih linija, zatim oblik konične zdele sa mrežastim motivom, zastupljeni su na materijalu ove grupe koja je široko rasprostranjena na području Posavine, Podunavlja i u drugim oblastima³. Bliske

paralele susreću se i na lokalitetima na području Semberije⁴. Konstatovani elementi badenske grupe na naselju delimično upotpunjuju dosadašnje podatke o njenom rasprostiranju na području Semberije, a istovremeno ukazuju i na povezanost ovoga područja sa teritorijalno bližim i daljim oblastima.

NAPOMENE:

- 1 Radovi se izvode u okviru projekta »Istraživanja praistorijskih kultura u periodu nastanka i razvoja upotrebe metala na području donjeg Podrinja i dela Semberije i istraživanja narodnog života i običaja donjeg Podrinja«. Radovi se finansiraju od sredstava RZNR i uz određeno učešće Muzeja u Tuzli.
- 2 Prema obaveštenju, prilikom kopanja zemlje za ciglut vlasnik je nailazio na keramički materijal.
- 3 M. GARASANIN, Praistorija Srbije, I, 1973, str. 226.
- 4 M. KOSORIC, Clanci i građa za kulturnu istoriju istočne Bosne, VI, 1965, str. 91 i 83.

RESULTATE VON PROBEAUSGRABUNGEN AUF DER LOKALITÄT NJIVE BEI PATKOVAČA

Im Laufe des Jahres 1977. sind auf der Lokalität Njive im Dorf Golo Brdo bei Patkovača unweit Bjeljina (1) archäologische Probeausgrabungen ausgeführt worden.

Im Verlauf der Ausgrabungsarbeiten kam es zu einigen wenigen Funden keramischen Materials, eines Feuersteinmesserchens und einiger tierischer Knochen. In der Schicht wurden Spuren winziger Klumpen Lehm wahrgenommen und gefunden wurden auch einige kleinere Bodenfragmente. Auf einzelnen Lehmbruchstücken wurden Brandspuren festgestellt.

Das keramische Material zeigt weder große Formvielfalt noch Reichtum ornamentaler Motive. Das entdeckte keramische Material weist in den Grundlinien Charakteristiken der Baden Gruppe auf. Die ornamentalen Motive in Form von tiefeingeschnittenen Linien, dann in Gestalt kegelförmiger Schüsseln mit Netzmotiv sind im Material dieser Gruppe vertreten, die weit verbreitet ist (2). Nähere Parallelen trifft man auch auf den Fundstellen im Gebiet von Semberija an (3).

GOLO BRDO

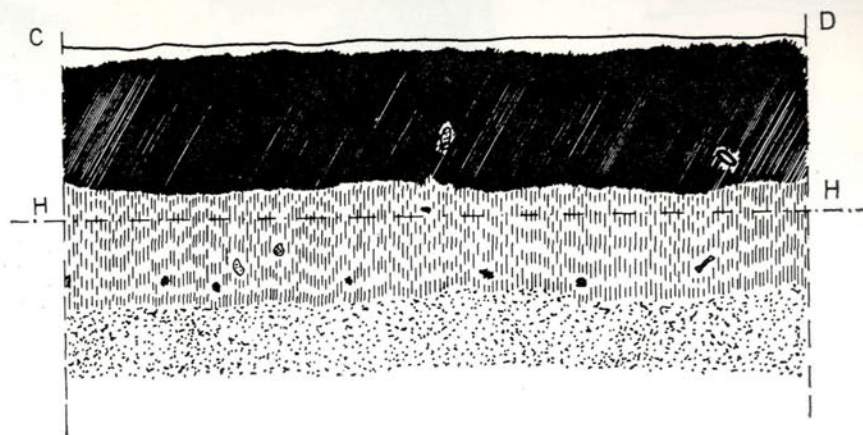
lok. „NJIVE“

sonda II

PROFIL C - D

legenda:

- humus
- mrka zemlja
- svetlo mrka zemlja
- kost
- kamen
- lep
- qar
- zdravica

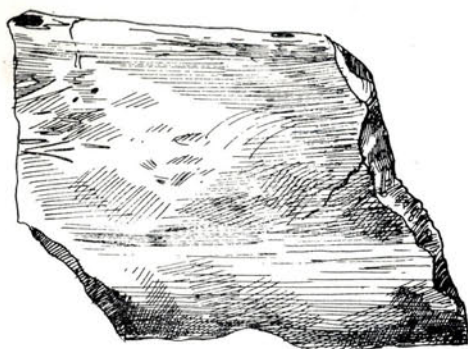

R=1:20

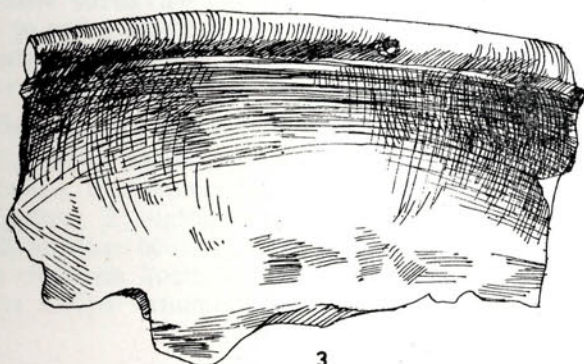
21 V 1977.

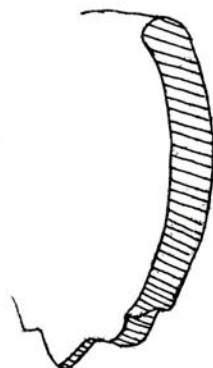
1

2

3

4

5

6